

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-125/23-T

Název	Střední průmyslová škola stavební, Opava, příspěvková organizace
Sídlo	Mírová 630/3, 746 01 Opava
E-mail	info@spsopava.cz
IČO	47813148
Identifikátor	600017389
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Karla Labudová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	Mírová 630/3, 746 01 Opava
Inspekční činnost na místě	17. 1. 2023 – 20. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední průmyslová škola stavební, Opava, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy s nejvyšším povoleným počtem 450 žáků. Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou v denní formě vzdělávání ve čtyřletých oborech vzdělání 36-47-M/01 Stavebnictví a 36-46-M/01 Geodézie a katastr nemovitostí. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo ve 12 třídách celkem 308 žáků (z toho 158 v oboru Stavebnictví), z toho 17 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkový počet žáků je v posledních letech stabilní. Podrobné informace o své činnosti škola pravidelně zveřejňuje na webových stránkách www.spsopava.cz/. Školní stravování žáků školy je smluvně zajištěno externí společností.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svou funkci od roku 2009, v roce 2020 svou funkci podruhé obhájila. Při řízení školy se opírá o srozumitelně formulovanou koncepci rozvoje vytvořenou na základě analýzy silných a slabých stránek a v souladu s podmínkami a zaměřením školy. Stanovené strategické cíle se postupně naplňují zejména v oblasti zlepšení materiálního a technického stavu budovy a vybavení učeben. V oblasti personálních zdrojů se v koncepci odráží potřeba postupně obměnit pedagogický sbor (aktuálně průměr 52 let) z důvodu přirozených odchodů při zachování žádoucí stability a kvality odbornosti výuky. Velmi jasné jsou cíle související s kontrolními mechanismy, evaluací a autoevaluací školy. Škola má přehledně stanovenou organizační strukturu, vymezené kompetence a povinnosti jednotlivých pracovníků, což zajišťuje její plynulý chod. Ředitelka školy adekvátní část svých pravomocí delegovala na svého zástupce. Vedení školy průběžně hodnotí práci pedagogických pracovníků na základě hospitační činnosti a poskytuje jim konkrétní doporučení pro zefektivnění pedagogického procesu. Zpětná vazba se však v hodinách hospitovaných inspekčním týmem projevila jen částečně, na nízké úrovni je např. využíváno formativní hodnocení pro posílení motivace žáků k učení. Vyučující si navzájem poskytují podporu ať už v rámci předmětových komisí nebo při realizaci vzájemných hospitací. Ředitelka školy aktivně spolupracuje se školskou radou, věnuje pozornost i námětům vyučujících i žáků a aktuálním tématem posledního jednání bylo řešení širší spolupráce se zaměstnavateli. Výuku zajišťuje stabilní a téměř plně kvalifikovaný pedagogický sbor složený převážně z učitelů s dlouholetou praxí. U jednoho pedagoga ředitelka školy uplatňuje dočasnou výjimku z požadavků na splnění předpokladů odborné kvalifikace. Ředitelka školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a průběžně inovuje či zpřesňuje jeho plán. Výběrem forem a témat vzdělávacích akcí zohledňuje potřeby školy a zájem pedagogů. Vzdělávání se zaměřuje mj. na získávání odborných znalostí především v grafických programech, bezpilotních systémech a na zkvalitnění didaktických dovedností vyučujících. Škola organizuje v tomto směru akce pro celý pedagogický sbor z projektu Šablony financovaného z evropských fondů a OKAP II. Naplňování dlouhodobého plánu rozvoje školy podporují přínosné partnerské vztahy. Škola promyšleně rozvíjí spolupráci zejména s profesními a sociálními partnery s cílem doplňovat odbornou složku vzdělávání tzv. „profesním stínováním“ a modernizovat své materiální vybavení. Část praktického vyučování probíhá na smluvních pracovištích.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje materiální a technické podmínky pro vzdělávání. K zajištění výuky v souladu s aktuálními trendy ve stavebnictví je škola vybavena moderními učebními pomůckami, inovovanou výpočetní a interaktivní technikou, materiálem a technickým zařízením pro praktickou výuku mj. 3D skenerem, vybavením stavební laboratoře pro mechanické zkoušky, robotickými totálními stanicemi. S celkově

dobrým stavem korespondují estetické společné prostory, včetně vybavení chemické a geodetické laboratoře a školních dílen. Dále škola využila finanční prostředky pro zkvalitnění práce školních poradenských služeb k vybudování pracoviště kariérového poradenství v půdních prostorách školy.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou ve vnitřních dokumentech školy stanovena potřebná pravidla a opatření. Škola analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich eliminaci. Touto problematikou se škola zabývá systematicky a odpovědně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V obou školních vzdělávacích programech je kladen důraz na dosažení cílů vzdělávání odpovídajícího profilu absolventa daného oboru vzdělání v návaznosti na dlouholetou tradici vzdělávání stavebních oborů ve škole. Průběh vzdělávání vhodně doplňují aktivity prohlubující učivo obsažené ve školních vzdělávacích programech nebo na ně navazující, realizované formou např. projektů a odborných exkurzí. Vzdělávání by mohly obohatit zahraniční stáže s větší účastí žáků pro zvýšení jazykových, odborných kompetencí a pracovních zkušeností.

Výuka byla sledována v odborných, všeobecně vzdělávacích předmětech i praktickém vyučování. Společným rysem hospitovaných hodin byla vstřícná pracovní atmosféra bez rušivých momentů a vysoká odborná úroveň výuky. Při sledované výuce nebyly zaznamenány negativní projevy ve vztazích mezi učiteli a žáky. Vyučující si v dobře připravených hodinách kladli splnitelné cíle, které vycházely z očekávaných výstupů formulovaných ve školních vzdělávacích programech a navazovaly na aktuální znalosti a dovednosti žáků. Žáci pracovali převážně se zaujetím, učitelé poskytovali prostor pro dotazy, který řada žáků využívala. Rozdílný byl přístup učitelů, pokud jde o průběžné hodnocení žáků během výuky a důraz kladený na zpětnou vazbu o míře osvojených znalostí a dovedností. Jen ojediněle byly zařazovány prvky aktivního hodnocení nebo sebehodnocení žáků. Učitelé důsledně pracovali s rozbořením chyb. Z organizačních forem převládala frontální výuka založená na výkladu a řízeném rozhovoru doplněná otázkami kladenými žákům, někdy řešením problémových úloh a samostatnou prací. Aktivizující formy a metody práce byly zařazovány vhodně a zdařile např. v českém jazyce a literatuře, anglickém jazyce, odborném kreslení, deskriptivní geometrii a architektuře. Potenciál didaktické techniky, která je k dispozici prakticky ve všech třídách, byl využíván ke zvýšení názornosti jen v části zhlédnutých hodin, nejvíce v předmětu CAD systémy, rovněž méně žáci vyvozovali nové jevy na základě informací získávaných z různých zdrojů. Učitelé průběžně poskytovali žákům se speciálními vzdělávacími potřebami kvalitní zpětnou vazbu k jejich práci a dopomoc v případech jejich individuálních potřeb.

V hospitovaných vyučovacích hodinách odborných teoretických předmětů převažovala samostatná práce žáků na zadaných úkolech, v některých případech komplexního charakteru, které byly součástí ročníkových projektů. Jsou zadávány samostatně a jejich obsahem je naplnění všech hlavních složek studované odbornosti. Byla dobře naplňována zásada názornosti, užitím širokého spektra učebních pomůcek, vzorků materiálů, odborné dokumentace, nákresů a map. Žáci jsou také prostřednictvím internetu seznamováni s reálným legislativním prostředím a užívanou dokumentací pro pozemková a stavební řízení na katastrálních a stavebních úřadech. Byli vedeni k uplatňování předepsaných technických a provozních, ale i estetických požadavků na navrhované stavby. Při vzájemné komunikaci učitelů s žáky byla užívána odborná terminologie i v anglickém jazyce, žáci propojovali a využívali osvojené znalosti a dovednosti při aplikaci nového učiva. Výuka

ekonomických předmětů byla dobře organizačně připravena. Byla vedena věcně a odborně správně. Žáci se aktivně zapojovali, o svých zkušenostech a poznatcích vedli diskuzi s vyučující. Byl kladen důraz na využívání příslušné terminologie, na logické uchopení a praktické řešení problémů a vybízení žáků k aplikaci osvojeného učiva do reálné praxe. Cílené propojování teorie s praxí a uplatnění mezipředmětových vztahů zvyšovalo efektivnost rozvíjení odborných kompetencí žáků. V hodinách byli žáci důsledně vedeni k přesnosti ve vyjadřování a vytváření samostatných závěrů pomocí cíleně kladených otázek. V prakticky zaměřených hodinách působili vyučující spíše jako odborní konzultanti. Převažovala aktivní práce žáků. Sledované vyučovací hodiny se vyznačovaly výrazným propojením vzdělávacího obsahu s reálnou praxí.

Výuka přírodovědných předmětů (matematika, deskriptivní geometrie) byla vedena odborně správně s prostorem pro rozvíjení matematické gramotnosti, k logickému myšlení a účinnému procvičování. Byly zařazovány problémové úkoly rozvíjející logické myšlení a tvořivost žáků. Byli vedeni k hledání vzájemných souvislostí a k využívání již získaných poznatků a mezipředmětových vztahů.

V humanitně zaměřených předmětech byli žáci uváděni do historického kontextu doby, ke které se vztahovaly vybrané texty. Vybrané literární texty žáky vybízely k zamyšlení, k přemýšlení nad literárním kontextem a významem prezentovaného díla. Zároveň zvyšovaly motivaci žáků k aktivnímu zapojení po celý průběh hodiny. V maturitních ročnících byla výuka cíleně zaměřena na přípravu žáků k úspěšnému zakončení maturitní zkoušky pomocí metod a forem práce, které vytvořily dostatečný prostor k aktivnímu mluvenému projevu žáků. Výuka anglického jazyka je podpořena rodilými mluvčími. Jazykové kompetence žáků jsou systémově rozvíjeny tak, aby příp. zájemci z řad žáků získali certifikát mezinárodní zkoušky.

Průběh praktické výuky oboru vzdělání Stavebnictví byl sledován v prostředí speciální haly a stavební laboratoře. Žáci byli seznamováni se základními tesařskými pracemi, které po provedení základní instruktáže bez pomoci učitele vykonávali. Výuka se vyznačovala názorností a praktickými zkušenostmi ze strany vyučujícího. Žáci byli aktivní, schopní řešit úkoly, přičemž prokazovali dobrou úroveň odborných znalostí. Praktická výuka oboru vzdělání Geodézie a katastr nemovitostí probíhala v počítačové učebně, kde žáci pracovali se speciálním softwarem a aplikovali znalosti získané v odborných teoretických předmětech na konkrétních praktických úkolech pod odborným vedením vyučujících. Vzdělávací obsah v praktické výuce vhodně navazoval na teoretické znalosti. Učitelé s odbornou praxí úspěšně rozvíjeli schopnosti žáků porozumět zadání úkolu, dohlíželi, zda žáci efektivně pracují a v průběhu vyhodnocovali jejich samostatné úsilí při zpracování úkolu. Z hlediska motivace žáků se pozitivně uplatňovala především individuální podpora. Průběžná kontrola samostatné práce byla zaměřena zejména na správnost provádění jednotlivých činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje výsledky vzdělávání žáků průběžně i na konci vzdělávacího cyklu, a to na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů, výchovné poradkyně i pedagogické rady. Zákonní zástupci žáků jsou o školní docházce a vzdělávacích výsledcích informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně prostřednictvím elektronického informačního systému.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání je významná úspěšnost žáků školy ve společné části maturitní zkoušky. Po provedení analýzy za období posledních tří let (od roku 2019) byly výsledky žáků v rámci dané skupiny oborů v celorepublikovém srovnání výborné.

Dlouhodobým pozitivním trendem je stoprocentní úspěšnost žáků v českém jazyce a literatuře a cizím jazyce. I přes výborné výsledky vedení školy se problematikou výsledků žáků dlouhodobě zabývá a zlepšuje konkrétní postupy na úrovni výuky (důslednost v hodnocení a poskytování průběžné zpětné vazby žákům) i v organizaci vzdělávání (posílení konverzace z cizího jazyka, důsledná kontrola absence). V oblasti externího hodnocení výsledků vzdělávání se žáci vybraných ročníků účastnili testování. Výsledky se pedagogové školy podrobně zabývali v rámci metodických orgánů a přijímali opatření ke zkvalitnění výsledků žáků. V porovnání s ostatními zúčastněnými školami lze konstatovat, že výsledky žáků byly v testovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

Rozvoj specifických zájmů a talentu žáků pozitivně podporuje vzdělávání v rámci nepovinných a volitelných předmětů a zájmových kroužků (odborně technické, cizího jazyka, sportovní atd.). Žáci se aktivně účastní a pořádají celou řadu předmětových a odborných soutěží, např. soutěž Geošifra. Vynikajícího výsledku dosáhli v národní soutěži v projektování staveb „King of Daylight“ nebo rovněž v celorepublikovém kole středoškolské odborné soutěže v oboru geologie a geografie (třetí místo dvoučlenného týmu žáků školy). Významných umístění dosahují žáci rovněž v matematických a přírodovědných soutěžích.

V rámci inspekční činnosti proběhlo dotazníkové šetření ve vybraných třídách, kdy se žáci vyjadřovali ke spolupráci s učiteli. Z analýzy výsledků šetření vyplynuly prvky narušení složek týkajících se vztahů mezi žáky a pedagogy. Ve škole pracuje od září 2022 školní parlament, jehož prostřednictvím se žáci mohou vyjadřovat k dění ve škole a vznášet podněty ke zlepšení školního prostředí či podmínek pro vzdělávání. Vedení školy věnuje návrhům pozornost, většina z nich je přijímána a realizována. Jednou z jeho kompetencí je možnost vyjadřovat se ke kvalitě a průběhu vzdělávání. Ke zlepšování a podpoře konstruktivního dialogu mezi pedagogy a žáky by docházelo větší aktivitou zástupců parlamentu a spoluprací s vedením školy.

Třídní učitelé se cíleně zaměřují na posílení vzájemných vztahů mezi žáky a upevnění jejich pracovních návyků. Zavedení schránky důvěry a zapojení školy do on-line platformy „Nenech to být“ přispívá k včasné identifikaci a řešení případných negativních projevů chování. K posilování vztahů mezi žáky a v rámci preventivních aktivit organizuje škola široké spektrum akcí (dvoudenní motivační workshopy pro žáky prvních ročníků, lyžařské a turistické kurzy).

Systém poradenských služeb vykonávají výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které spolupracují se všemi pedagogickými pracovníky, zejména s třídními učiteli. Výchovná poradkyně má pravidelný kontakt s žáky a daří se jí tak zachytit projevy rizikového chování. Individuální konzultace jsou žákům poskytovány i nad rámec konzultačních hodin. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou výchovnou poradkyní evidováni. Na základě doporučení odborných pracovníků zpracovává pro učitele postupy uplatňování podpůrných opatření ve výuce. Prevence rizikových jevů je kvalitně zpracována v minimálním preventivním programu. Řada realizovaných akcí zvyšuje jeho účinnost.

Odborný a profesní růst žáků podporují i semináře a přednášky pořádané ve škole. Podnětná je pro žáky i učitele spolupráce s Hospodářskou komorou a Českou komorou architektů a inženýrů. Škola zejména prostřednictvím třídních učitelů nebo přímo od bývalých žáků získává informace o jejich uplatnění v praxi či v dalším vzdělávání. Poptávka pracovního trhu po absolventech školy je vysoká. Většina z nich pokračuje v terciárním vzdělávání na vysokých školách odpovídajícího zaměření.

Závěry

Vývoj školy

- Ředitelka školy obhájila v roce 2020 v konkursním řízení svou funkci pro třetí funkční období.
- Od poslední inspekční činnosti v březnu 2016 se dále zlepšil materiálně technický stav budovy a vnitřního vybavení (půdní vestavba pracoviště školního kariérového poradce, modernizace laboratoří a dílen, vybavení geodetické praxe i obnova počítačového vybavení).
- Došlo k postupnému zavádění metody CLIL do výuky a zapojení rodilých mluvčích do jazykového vzdělávání.
- Od aktuálního školního roku 2022/2023 byl ve škole zřízen školní parlament.
- Při minulé inspekční činnosti byla poradenská činnost zajišťována výchovnou poradkyní, která neměla absolvováno specializační studium, v současnosti je výchovná poradkyně pro svou činnost odborně kvalifikovaná.

Silné stránky

- Úspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky v posledních třech letech.
- Škola poskytuje kvalitní odborné vzdělání založené na účelném propojení teorie s praxí.
- Dlouhodobě rozvíjené partnerské vztahy školy mají příznivý vliv na osvojování odborných kompetencí žáků a absolventů školy i na jejich dobrou uplatnitelnost na trhu práce a při dalším studiu.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žáci jsou méně vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Přirozenou součástí výuky doposud není pravidelné poskytování prokazatelné zpětné vazby žákům podporující jejich učení a cílené využití informačních zdrojů v různých formách i přes doporučení vedení školy učitelům.
- Menší míra využití potenciálu zvýšení odborné a jazykové úrovně žáků spojená se studijními stážemi v zahraničí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využít studia odborného anglického jazyka v rámci studovaného oboru ve spolupráci se zahraničními firmami, popř. školami.
- Zaměřit se více v didaktické stránce výuky na strukturu vyučovací hodiny, především závěrečné shrnutí, hodnocení a sebehodnocení žáků a poskytovat žákům dostatečnou zpětnou vazbu o zvládnutí učiva, průběžně využívat formativní a motivační hodnocení podle doporučení z hospitací vedení školy.
- Použít didaktickou techniku k vyhledávání informací z různých zdrojů a v různých formách i v případě výčtu faktů, údajů a nákresů, popř. schémat, bez toho, aby žáci opisovali a překreslovali ze školní tabule.
- Vytvořit podmínky pro otevřenou komunikaci mezi pedagogy a žáky ve školním parlamentu ke zlepšení úrovně vzájemné spolupráce.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce školy na období let 2022-2024 ze dne 3. 6. 2022
2. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
3. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023
4. Školní matrika a třídní knihy vedené elektronicky ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
5. Personální dokumentace pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 ze dne 11. 11. 2022
7. Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2022/2023
8. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Plán personálního rozvoje a dalšího vzdělávání pedagogických zaměstnanců ve školním roce 2022/2023
10. Plány práce, zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Usnesení rady 6/451 ze dne 6. 4. 2005 rady kraje o povolení výjimky počtu 4 žáků z nejvyššího počtu žáků
13. Souhrnná dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
14. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání a k finančním podmínkám školy vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Magda Dirgasová, školní inspektorka

Ing. Mgr. Hana Červenková, školní inspektorka

Ing. Jaroslav Král, školní inspektor

Bc. Marcela Zahradníková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.